

Lausunto hallituksen esityksestä sairausvakuutuslain väliaikaiseksi muuttamiseksi (Kela-korvausten valinnanvapauskokeilu)

Dokport Suomi Oy

Päivämäärä: 9.3.2025

Viite: VN/31199/2024 ja STM143:00/2024.

Yleiset huomiot

Dokport Suomi Oy kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta. Kela-korvausten suuntaaminen yksityiseen terveydenhuoltoon on tervetullut kehityssuunta, mutta nykyjärjestelmä suosii suuria asemansa vakiinnuttaneita terveyspalveluyrityksiä.

Dokportin etävastaanottopalvelu on ollut avoinna nyt muutaman kuukauden, ja olemme tähän mennessä hoitaneet yli 6000 potilasta. Asiakaspalautteemme on ollut erittäin positiivista. Voimme tarvittaessa toimittaa dataa muun muassa potilaiden iän, diagnoosien ja hoitomuotojen mukaan. Yli 65-vuotiaiden osuus palvelumme käyttäjistä on ollut 9 %. Palvelumme suosituimpia käyttäjiä ovat olleet yrittäjät, mikro ja yksinyrittäjät, pienituloiset, eläkeläiset ja työelämän ulkopuolella olevat. Asiakastyytyväisyyttä kuvaava NPS on 85 % ja potilaan kokemaa hyötyä mittaava PEI on 90 %, mitkä ovat terveydenhuollon alalla poikkeuksellisen korkeita lukuja.

Dokportin tarjoama, Kela-korvauksella rahoitettu matalan kynnyksen palvelu vastaa ilmeiseen ja laajaan tarpeeseen. Palautteiden perusteella palvelumme on juuri sitä, mitä ihmiset kaipaavat: helppoa, nopeaa ja laadukasta lääkärihoitoa ilman pitkiä jonoja ja tarpeetonta byrokratiaa.

Etävastaanottojen rooli perusterveydenhuollon saatavuuden parantamisessa

Esityksen tavoitteena on parantaa perusterveydenhuollon palveluiden saatavuutta sekä keventää julkisen terveydenhuollon kuormitusta. Chat-pohjainen etävastaanotto on tehokas ja skaalautuva ratkaisu näihin haasteisiin.

Dokportin palvelussa potilas pääsee suoraan lääkärille ilman erillistä hoidontarpeen arviointia, ja keskimääräinen odotusaika on ollut alle 5 minuuttia. Potilaat kykenevät yllättävän hyvin arvioimaan, soveltuuko etävastaanotto heidän tilanteeseensa, ja jopa 90 % potilaista voidaan auttaa esimerkiksi reseptimääräyksellä. Chat-pohjainen etävastaanotto kuormittaa terveydenhuoltoa vain murto-osan verrattuna lähivastaanottoon.

Kela-korvausten nykyiset haasteet ja epätasa-arvoisuus

Nykyinen Kela-korvausjärjestelmä kohtelee epätasa-arvoisesti yksityis- ja työterveyspotilaita. Yksityispotilaan 8 euron Kela-korvaus ei riitä tekemään palvelusta kestävästä ansaintamallia. Toisaalta työterveyshuollon chat-vastaanottoihin kohdistuva Kela-korvaus on korvausluokasta riippuen 50–60 % vastaanoton hinnasta. Työterveys chat-vastaanottojen hinnat on yleensä hinnoiteltu lähes lähivastaanottojen hintaisiksi jolloin Kela-korvauksen osuus voi nousta jopa yli 50 euroon. Tämä tarkoittaa, että työterveyslääkärin chat-vastaanotosta saa Kela-korvausta euromääräisesti monta kertaa enemmän kuin yksityispotilaan vastaavasta käynnistä. Tämä on

epäreilua erityisesti, koska työterveyspotilaat ovat työelämässä ja hyvätuloisia, kun taas yksityispuolen asiakkaat voivat olla heikommassa asemassa olevia.

Esitetyt muutokset

Dokport ehdottaa seuraavia muutoksia:

1. **Yksityisasiakkaiden chat-vastaanoton Kela-korvausta tulisi korottaa**, jotta sen taso vastaisi paremmin palvelun tuottamaa terveyshyötyä ja mahdollistaisi tasapuolisemman kilpailun.
2. **Työterveys ja yksityisasiakkaiden Kela-korvausten eroa tulisi tasoittaa**, jotta kilpailuasetelma olisi reilumpi.
3. **Chat-vastaanoton korotetun Kela-korvauksen tulisi kattaa koko väestö**, ei vain tiettyä kohderyhmää.
4. **Etävastaanottojen roolia tulisi korostaa**, ja Kela-korvauksia tulisi kohdentaa palveluille, jotka todella keventävät julkista terveydenhuoltoa ja nopeuttavat hoitopaikkaa. Käytännön kokemuksen perusteella chat-vastaanoton terveyshyöty on lähes sama kuin lähivastaanotolla, jos vaiva on sellainen, että se voidaan etänä hoitaa.
5. **Chat- ja videovastaanottojen Kela-korvauksen tulisi olla samaa suuruusluokkaa.** Nykytilanteessa videoon perustuvat vastaanotot saavat merkittävästi suuremman Kela-korvauksen (8€ vs 25€). Chat-muotoinen vastaanotto on usein tehokkaampi ja asymmetrisenä tarjoaa paremman käyttäjäkokemuksen sekä lääkärille että potilaalle. Videovastaanotto ei myöskään jää talteen kun taas potilas pääsee palaamaan chat keskusteluun ja lukemaan siellä annettuja hoito-ohjeita, mikä parantaa hoidon jatkuvuutta ja potilasturvallisuutta.

Yhteenveto

Dokport kannattaa valinnanvapauden lisäämistä terveydenhuollossa, mutta nykyinen Kela-korvausjärjestelmä asettaa pienemmät palveluntuottajat epäedulliseen asemaan. Jotta kilpailu olisi reilua, alalle tulon kynnys laskisi ja perusterveydenhuollon saatavuus todella parantuisi, yksityisten chat-vastaanottojen Kela-korvausta tulisi korottaa. Tämä mahdollistaisi palvelun tuottamisen kestäväällä ansaintamallilla siten, että käyttäjän omavastuuosuus olisi 0€ tai hyvin pieni. Chat- ja videovastaanottojen tulisi saada samaa suuruusluokkaa oleva Kela-korvaus, sillä niiden terveyshyöty on yhtä merkittävä ja molemmat tuottavat huomattavaa hyötyä perusterveydenhuollossa.

Dokport on valmis osallistumaan keskusteluun ja tarjoamaan lisätietoa kokeilun kehittämiseksi.